خبر

عبده‌تبریزی:

دولت باید چاره‌ای برای بهره‌های بانکی بیندیشد

● **ایسنا:** مشاور مدیریت و تامین مالی وزارت راه‌وشهرسازی تاکید کرد که دولت باید چاره‌ای برای بهره‌های بانکی بیندیشد تا نرخ سودهای بانکی به میزانی برسد که برای مردم امکان خرید مسکن به وجود بیاید. حسین عبده‌تبریزی درباره لزوم حل مسایل مربوط به سود بانکی تسهیلات مسکن توسط دولت تاکید کرد: سود بانکی نرخ بالایی دارد و برای حل این مساله، دولت باید برای خرید مسکن مابه‌التفاوت‌هایی پرداخت کند. البته ما این تفاوت‌ها را در قالب مسکن حمایتی تعریف کردیم؛ طرحی که طبق آن مردمی که یک واحد مسکونی تهیه می‌کنند، می‌توانند اقساطی بازپرداخت کنند اما توان بازپرداخت وام با بهره ۲۸درصد را ندارند. به همین دلیل است که دولت باید بخشی از درصد سود را تقبل و از طریق بودجه عمومی به خانه‌دارشدن مردم کمک کند. وی به یک واگرایی بین نرخ تورم و نرخ بانکی اشاره کرد و گفت: اگر تورم به ۱۷درصد برسد سود بانکی نباید ۲۲درصد باشد بلکه باید به ۱۸درصد برسد اما الان این وضعیت در کشور وجود دارد؛ ملاک نرخ سودی که مردم برای سپرده‌هایشان در صندوق‌های زمین و ساختمان دریافت می‌کنند، همان نرخ و درصدی از سپرده است که در بازار رایج است. بازار رهن کارآمد، بازاری است که در آن متقاضیان، وام بلندمدت خرید مسکن را با اقساطی که قابل‌تحمل برای همه بوده و همچنین ودیعه اولیه پایینی دارد دریافت می‌کنند؛ اگر بتوانیم کاری کنیم که مردم پول کمی بپردازند و در مقابل قسط ۲۰ساله بدهند کار بزرگی انجام شده است. عضو شورایعالی بورس با بیان اینکه در واقع ضعف نظام بانکی است که در طول ۳۶سال گذشته نتوانست این نوع وام را مستقر کند؛ دلیل اصلی این اتفاق را تورم دانست و درباره دیگر اقدامات وزارت راه‌وشهرسازی برای تقویت بازار مسکن گفت: صندوق پس‌انداز مسکن برای تقویت بازار مسکن در نظر گرفته شده و اعلام کردیم تفاوت سود برای تقویت بازار رهن پرداخت شود. هر پیشنهادی هم که مطرح کردیم برای تقویت این بازار بوده است. وی همچنین درباره مسکن مهر اظهار کرد: ابتدا باید بازار خریدوفروش مسکن مهر متعادل و بازار رایج مسکن هماهنگ شود تا بازار مسکن به‌طورکلی به تعادل برسد.

رانت‌خواران دشمنان بورس کالا هستند

ادامه از صفحه ۴

زمانی که قیمت پایه تعیین شد، سازوکار بورس می‌گوید این کالا با چه قیمتی معامله شود. معامله و عواملی که شامل نیروهای تقاضا، مقدار عرضه، تداوم عرضه، قیمت جهانی، محدودیت واردات و محدودیت صادرات، ثبت سفارش‌ها را وارد تابلو خواهد کرد. اما عاملی که تعیین می‌کند این قیمت تا چه میزان بالاتر یا بعضا پایین‌تر از قیمت پایه قرار بگیرد، نیروی عرضه و تقاضا است. اما درخصوص محصولات پتروشیمی این سقف ۱۰درصد است. ما چه زمانی سراغ برداشتن این سقف می‌رویم؟ زمانی که قیمت پایه محصولات پتروشیمی اعلام می‌شود همه به سقف می‌چسبد. این نشانه خطری است و این گویای ایرادی در آن قیمت پایه است. ما در این شرایط می‌آییم دامنه نوسان را اصلاح می‌کنیم. در شرایط فعلی سقف نوسان محصولات پتروشیمی امکان نوسان تا ۱۰درصد را دارد اما براساس آمار تنها ۱/۵درصد افزایش داشته است درحالی که قبل از اصلاح این مصوبه این سقف پنج‌درصد بود و همه سفارش‌ها به سقف این نوسان می‌چسبید. یعنی اگر قیمت پایه هزارتومان تعیین می‌شد همه می‌دانستند که چون این کالا یک اختلاف‌قیمت در بورس و خارج از بورس دارد، هزارو۵۰تومان را ثبت می‌کردند.

باید توجه داشت که قیمت پایه در بورس براساس قیمت جهانی ضرب در ارز آزاد تعیین و اعلام می‌شود. درنتیجه اگر عده‌ای بتوانند با ارز مبادلاتی کالای مشابه‌ای را وارد کنند مورد اشکال است که البته اخیرا وزارت صنایع خبر لغو این امکان را داده است. یعنی اگر تولید کالایی در داخل کشور امکان‌پذیر است، برای واردات آن ارز مبادله‌ای اختصاص نمی‌یابد. یکی از گلایه‌های تولیدکنندگان داخلی این بود که نمی‌توانستند رقابت کنند و جلوی آن گرفته شده است. با این مصوبه تولیدکننده داخلی و خارجی با شرایط برابر با یکدیگر رقابت می‌کنند.

این تعیین سقف اثرات روانی منفی نخواهد داشت؟

ما درخصوص احتمال این اثرات کار کردیم. ما کالایی داشتیم که شامل این سقف ۱۰درصد بود. از سویی ما کالایی داریم که تولید کل سال آن ۱۲هزارتن و مصرف آن چیزی حدود ۱۳۰هزارتن است. یعنی مصرف داخل کشور چیزی حدود ۱۱برابر عرضه‌ای است که این کالا دارد و تقاضا برای آن بسیاربالا است. این تنها کالایی بود که سقف نوسان آن را اصلاح کردیم. اما قیمت تمامی محصولات موجود در بورس کالا زیر سقف ۱۰درصد درحال نوسان است. این دامنه وجود دارد اما خود متقاضیان براساس اختیار خود به ثبت سفارش دست می‌زنند به‌صورتی که این نوسان در بیشتر موارد به ۱/۵، ۱، ۰/۵و در برخی موارد به صفر، (یعنی همان قیمت پایه) می‌رسد. درخصوص آن کالایی که در ابتدا به آن اشاره کردم ما به‌طور کلی سقف را برداشتیم و با وجود اختلاف شدید در عرضه‌وتقاضای این محصول، براساس آمار متوسط نوسان این کالا ۲۳درصد بوده است. پیش از این واردکننده این محصول را وارد نمی‌کرد و می‌گفت اگر وارد کنم مجبورم با قیمت کشف‌شده آن را بفروشم اما درحال‌حاضر با بازشدن این سقف، تولید و نیاز داخل، خود را با واردات تنظیم کرده است. درصورت لزوم برای دیگر محصولات نیز می‌توانیم این سقف را باز کنیم چراکه این سقف درحال‌حاضر کاربردی ندارد. اما اگر ببینیم کالایی باعث نگرانی است اعلام و اطلاع‌رسانی می‌کنیم و محدودیت نوسان را از آن بر می‌داریم. ما در چندکالا محدودیت داشتیم و واردات نمی‌توانست خود را تنظیم کند، این مدل را امتحان کردیم پس از آن قیمت واردات، قیمت داخل و قیمت بورس با یکدیگر هماهنگ شده است. درواقع این سقف محدودکننده نیست اما زمانی که همواره ثبت سفارش‌ها به سقف رسید، می‌تواند به‌عنوان علامت خطری محسوب شود و باید در آن موارد به اصلاح سقف قیمت دست زد. باز هم بر این نکته تاکید می‌کنم بورس کالا هیچ کالایی را قیمت‌گذاری نمی‌کند حتی اگر قیمت‌گذاری هم صورت گرفت، با همین سقف، خود را اصلاح می‌کند.

> **درواقع این سقف محدودکننده نیست اما زمانی که همواره ثبت سفارش‌ها به سقف رسید، می‌تواند به‌عنوان علامت خطری محسوب شود و باید در آن موارد به اصلاح سقف قیمت دست زد. باز هم بر این نکته تاکید می‌کنم بورس کالا هیچ کالایی را قیمت‌گذاری نمی‌کند حتی اگر قیمت‌گذاری هم صورت گرفت، با همین سقف، خود را اصلاح می‌کند**

کالاهای زیادی هستند که می‌توانند وارد بورس کالا شوند و بورس کالا ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های زیادی دارد تا روزبه‌روز بزرگ‌تر شود. به‌تازگی پای سهامداران حقیقی نیز به بورس کالا باز شده است. چه برنامه‌هایی درخصوص گسترش فعالیت سرمایه‌گذاران حقیقی دارید؟

در بورس کالا دوبخش تالار اصلی و تالار فرعی وجود دارد. در تالار اصلی چندویژگی بسیار مهم وجود دارد؛ کالا باید استانداردپذیر باشد. این استاندارد یا باید واجد استانداردی ملی یا استاندارد شناخته‌شده جهانی باشد تا بتواند در تابلوی اصلی به نمایش درآید. درواقع بورس کالا تضمین‌کننده کیفیت این کالا است در نتیجه علاوه‌بر استانداردبودن، باید دارای مشخصات دیگری نیز باشد. عرضه‌کننده این محصول باید تعهد، عرضه مستمر را بدهد و باید برنامه تولید ۱۲ماهه خود را ارایه کند. در نتیجه در تالار اصلی، ما با محدودیت‌هایی از این دست مواجهیم. تقریبا ما تمامی کالاهایی که این ویژگی را داشته‌اند وارد تالار اصلی کرده‌ایم. اما در کنار تالار اصلی، ما تالار فرعی داریم. تالار فرعی چندین‌کارکرد دارد. یکی از این کارکردها این است کالایی که در تالار اصلی شرایط لازم را از دست داد، از ساختار بورس خارج نشود و این کالا وارد تالار فرعی و با مقرراتی ساده‌تر معامله شود. کارکرد دیگر برای محصولاتی است که استانداردپذیری ندارند اما قابلیت معامله در بورس و سازوکار کشف قیمت را دارند. در تالار فرعی محصولی که تکرار عرضه ندارد نیز می‌تواند وجود داشته باشد. به‌عنوان مثال بسیاری از شرکت‌ها محصولی را تولید می‌کنند اما در کنار این محصول، محصولات ضایعاتی نیز تولید می‌شود و بسیاری از شرکت‌ها فروش اینها را از طریق مکانیسم بورس انجام می‌دهند. در تالار فرعی هیچ سقفی برای هیچ محصولی وجود ندارد. اخیرا بازار قراضه فولاد وارد تالار فرعی شده است. به‌شدت عمیق و درعین‌حال آشفته است. اما از زمانی که این بازار به تالار فرعی انتقال داده شده، در حال تبدیل‌شدن به یک بازار متشکل است. نکته این است که خریداران متنوعی برای این بازار وجود دارد و با یکدیگر در حال رقابت هستند. بخش دیگری که درخصوص بورس کالا مغفول مانده، ظرفیت تامین مالی است. بازار سرمایه می‌تواند بخشی از تامین مالی اقتصاد را برعهده بگیرد و می‌توان اقتصاد را از بانک‌محوری به سرمایه‌محوری تغییر داد. در بسیاری از کشورها این سرمایه‌گذاران هستند که منابع مالی بخش تولید را فراهم می‌کنند. بخش عمده‌ای از این ظرفیت در بورس کالاست.

بورس کالا به جز تامین سرمایه چه کمکی به بخش تولید خواهد کرد؟

بگذارید با یک مثال به پرسش پاسخ دهم. سابقه بورس کالا نشان داده تمامی طرح‌های توسعه‌ای که از سال۸۲ به بعد در بخش فولاد کشور انجام شده به‌دلیل حذف رانت‌های پس از تولید در این بخش بوده است. پیش از این فولاد قیمت‌گذاری می‌شد اما حاشیه بازار ۵۰درصدی عاید واسطه‌ای می‌شد تا کالا را به مصرف‌کننده برساند. بورس کالا این حاشیه را به بخش تولید برده است. تولیدکننده به‌جای اینکه کالای خود را صدتومان بفروشد و ۱۵۰تومان به دست مصرف‌کننده برسد آن را ۱۳۵تومان فروخته و این جریان ورود نقدینگی منجر به توسعه سرمایه‌گذاری شده است. نکته مهم این است که در دل بورس کالا بنگاه رقابت‌پذیر و بنگاه غیررقابت‌پذیر شناسایی می‌شود. بنگاه بهره‌ور و غیربهره‌ور در بورس کالا شناخته می‌شود چراکه باید در یک فضای رقابتی کالای خود را عرضه کند.

یکی از دلایلی که بورس تهران در سال‌های اخیر شناخته شده، شاخص آن است. شاخص بورس هرروز در رسانه‌ها منتشر و درخصوص آن بحث می‌شود. درواقع شاخص با همه آسیب‌های آن تبدیل به نمادی برای فرهنگ‌سازی درخصوص بورس تهران شده و چرا بورس کالا برای فرهنگ‌سازی از این قبیل نمادها استفاده نکرده است؟

در هیچ کجای دنیا شاخصی برای بورس کالا وجود ندارد و نمی‌توان برای بورس کالا شاخص کالایی را طراحی کرد. به‌دلیل کاغذی‌بودن معاملات بورس کالا نمی‌توان شاخص کالایی را طراحی کرد، ما این موضوع را دنبال کردیم اما این موضوع امکان‌پذیر نیست. بحثی که ما بر آن تاکید می‌کنیم و کمتر به آن توجه می‌شود، بحث اطلاعات رایگان موجود در بورس کالاست. آمار معاملات کالا به کسانی که می‌خواهند به‌صورت بنیادی قیمت سهمی را تحلیل کنند، بسیار کمک خواهد کرد. نباید از این نشانه‌ها غفلت کرد. اینها نشانه‌های زیادی را از تحولات بازار در خود جای داده‌اند اما متاسفانه از آنها غفلت می‌شود، بخشی از این غفلت به‌دلیل ناشناخته‌بودن بورس کالاست. به‌هرترتیب ما به‌دنبال فرهنگ‌سازی بورس کالا هستیم تا بورس کالا بیشتر شناخته شود.

خبر ویژه

مراسم تودیع و معارفه مدیران عامل بانک ملت برگزار شد

● علی رستگار در مراسم معارفه خود به‌عنوان مدیرعامل جدید بانک ملت که با حضور معاونان وزیر امور اقتصادی و دارایی، نمایندگانی از وزارت کشور، بانک مرکزی، مجلس‌شورای‌اسلامی، جمعی از مدیران‌عامل بانک‌ها و مدیران این بانک برگزار شد، با قدردانی از زحمات آقای ساروخانی که ۳۸سال از زندگی و کار حرفه‌ای خود را در بانک ملت فعالیت کرده و بیش از یک‌سال نیز سکاندار آن بوده است، افزود: بانک ملت ۲۵درصد نقدینگی بانک‌های تجاری و ۱۲درصد نقدینگی کل کشور را در اختیار دارد و نقش بسیار مهمی در پویایی اقتصاد کشور و ارتقای سطح تولید و اشتغال ایفا می‌کند.

وی رتبه نخست بانک ملت را در مصارف شبکه بانکی، افتخار دیگری برای این بانک ذکر کرد و ادامه داد: حضور مقتدرانه در عرصه‌های ملی و پروژه‌های بزرگی نظیر حج‌عمره، خرید تضمینی گندم، پروژه‌های بخش انرژی، پارس‌جنوبی، کارت هوشمند سوخت، صندوق انرژی و پیشگامی در بانکداری الکترونیک هریک به‌نوبه خود گره‌های بزرگی را از مشکلات کشور باز کرده و نقش بسزایی در ایفای مسوولیت‌های اجتماعی این بانک داشته است.

رستگار تاکید کرد: این موفقیت‌ها حاصل همراهی و همکاری نیروی انسانی فرهیخته، تلاشگر و بادانش بانک ملت است که شایسته بالاترین ستایش‌ها هستند. به‌گفته وی، کارایی مجموعه بانک ملت در نظام بانکی کشور اثربخش و مثال‌زدنی است. مدیرعامل بانک ملت به برنامه‌های خود در پست مدیریت‌عاملی این بانک اشاره کرد و گفت: برقراری عدالت در بین کارکنان، استقرار نظام شایسته‌سالاری، ارتقای سطح خدمات بانکی، ارتقای ظرفیت‌ها برای رشد و شکوفایی بانک در محیط کسب‌وکار جدید، کاهش اقلام مطالبات معوق، افزایش حسن‌شهرت و توجه به برند، ارتقای چابکی در واحدهای صف و ستاد، افزایش توان رقابتی و سهم درصد در نظام بانکی، نقش‌آفرینی در اقتصاد کشور و افزایش اشتغال و همچنین توجه به منویات مقام‌معظم‌رهبری در باب اقتصاد مقاومتی، اولویت‌دادن به طرح‌های صنعت و تولید.
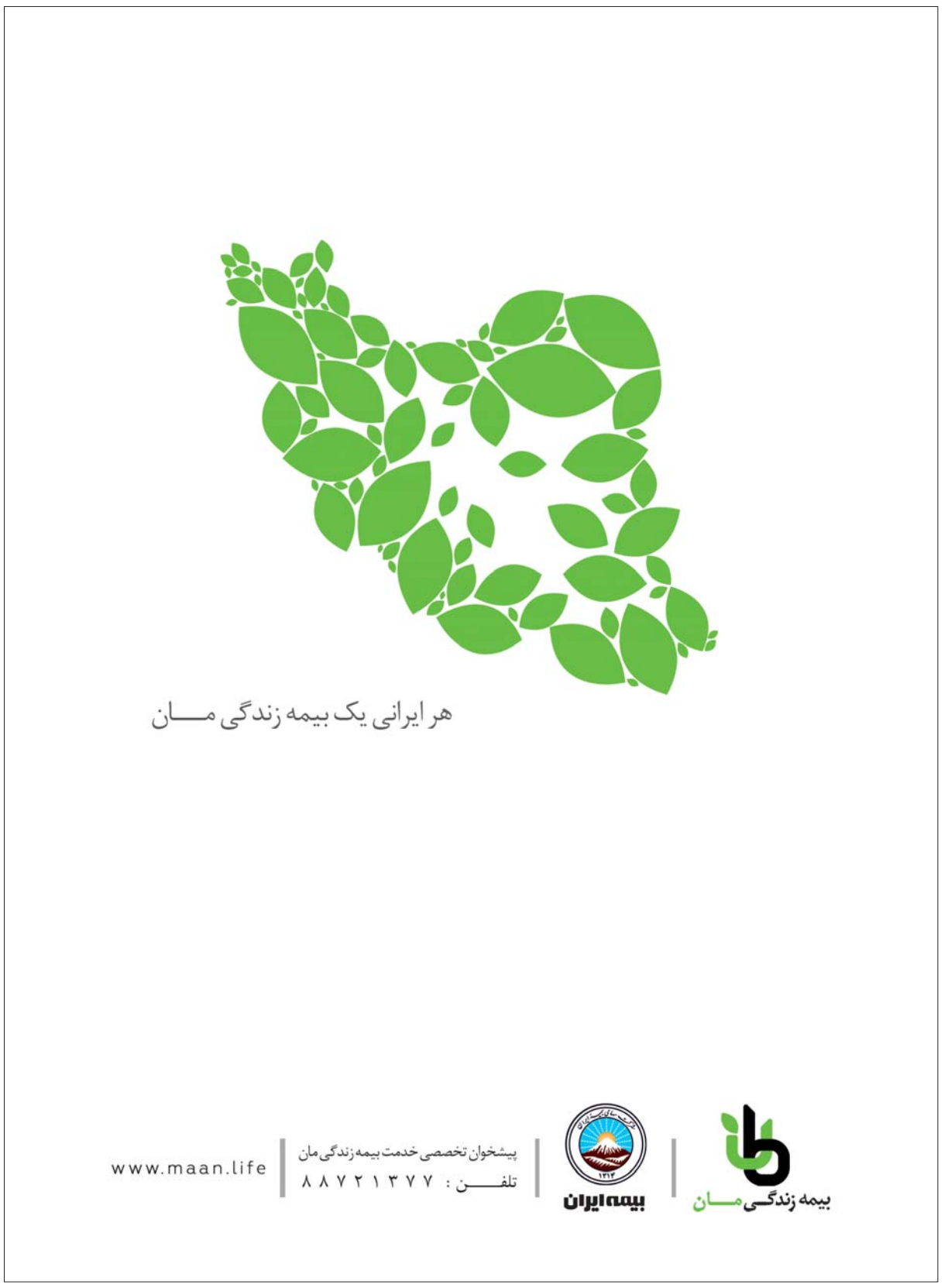
ادامه در صفحه ۱۵